

okulun ekonomik sorun-301.doc

WORD COUNT

4177

TIME SUBMITTED

14-NOV-2017 10:32AM

PAPER ID

32852337

4

International

Journal of Human Sciences

ISSN:2458-9489

Volume 14 Issue 4 Year: 2017

1
2
3
4

Cooperation with local administrations of primary school principals in solving economic problems of school¹	Okulun ekonomik sorunlarının çözümünde ilkokul müdürlerinin yerel yönetimler ile işbirliği
Ece Özdoğan Özbal ²	
9 Abstract In this research, it is aimed to find out whether being in cooperation with local administrations of the primary schools affects the solution of economic problems of the school, and if so, what kind of contribution it has. Survey design model was used ⁸ in the research. Interview technique from qualitative research methods, was used in the collection of data. Determination of the study group of research, easily accessible sampling method of purpose sampling model is used. The study group subject to the research is determined as the primary school principals who can give information in a willing manner to understand the study problem and limited to 20 primary school principals, serve in different socio-economic regions within the province of Ankara, where the researcher could easily access it. Local governments within the scope of the research have been limited to municipalities, because the schools in the survey are schools located in the central districts and removal of the Ankara Special Provincial Administration through Law No:6360. The collection of data was carried out "Interview Form for the	Özet Bu çalışmada ilkokulların yerel yönetimlerle işbirliği içerisinde olmalarının okulun ekonomik sorunlarının çözümüne katkılarının olup olmadığı, katkıları oluyor ise ne tür katkıları ⁸ olduğunu çözümlemesi amaçlanmıştır. Araştırmanın modeli tarama modelidir. Verilerin toplanmasında nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunun oluşturulmasında, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu çalışma probleminin anlaşılmasına yönelik istekli olarak bilgiler verebilecek olan ve araştırmacının kolay ulaşabileceği Ankara ili içerisindeki farklı sosyo ekonomik bölgelerde görev yapan 20 ilkokul müdürü ile sınırlandırılmıştır. Araştırmada Ankara il merkezinde bulunan ilkokul müdürleri ile görüşülmesi ve 6360 sayılı yasa ile Ankara İl Özel İdaresi'nin kaldırılmış olması nedeniyle araştırma kapsamında yerel yönetimler olarak belediyeler ifade edilmiştir. Verilerin toplanması, araştırmacı tarafından oluşturulan "Yerel Yönetimler ile İşbirliği Konusunda İllkokul Müdürü Görüşme Formu"

5

¹ This work was presented as an oral presentation in 1st International Education Research and Teacher Education Cong⁶s, Uşak, 14-16 September 2017

² Dr., Ankara University Faculty of Educational Sciences, Elementary Education Department, eozdogan@ankara.edu.tr

Primary School Administrators on Cooperation with Local Governments” created by the researcher. Descriptive analysis was performed in the analysis of data.

As a result of the research, it is concluded that the primary schools are in cooperation with the local administrations; however this cooperation is not completely helpful in solving economic problems of the school. In addition, either local administrations or other institutions that the schools cooperate with can only support the schools in certain expenditure items. This situation can only help to solve the limited problem, or not at all. It has been determined that all of the school principals want to cooperate with the Provincial and District National Education Directorate in solving the economic problems of the school and that the school principals also want to cooperate with the Ministry of National Education, the parents and the local administrations. In this context, it may be suggested to increase cooperation with the Provincial and District Directorates of National Education, to give schools a budget, and to increase the cooperation of schools with local administrations can be suggested to solve their own economic problems.

Keywords: school resources, local administration, cooperation in education

5

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

aracılığı ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz yapılmıştır.

Bu araştırmada, ilkokulların belediyeler ile işbirliği içerisinde olduğu ancak bu işbirliğinin okulun ekonomik sorunlarını çözmeye tam olarak yardımcı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca okulların işbirliği yaptığı gerek belediyeler gerekse diğer kurumlar okullara yalnızca belirli gider kalemlerinde destek olabildiğinden yapılan destekler sınırlı çözümler sağlamakta ya da hiç çözüm olamamaktadır. Araştırmada okul müdürlerinin tamamının okulun ekonomik sorunlarının çözümünde İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği yapmak istedikleri, bunun yanı sıra Milli Eğitim Bakanlığı, veliler ve yerel yönetimlerle de işbirliği yapmayı istedikleri belirlenmiştir. Bu kapsamda okulların ekonomik sorunlarının çözümünde öncelikli olarak İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri ile işbirliğini artıracak, okullara bir bütçe verilmesini sağlayacak, okulların yerel yönetimlerle işbirliğini artıracak yasal düzenlemeler yapılması önerilebilir.

Keywords in article's language: okul kaynakları, yerel yönetim, eğitimde işbirliği

5

6

GİRİŞ

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

Okullar, eğitim etkinliklerini sürdürülebilirlik için farklı ekonomik kaynaklara gereksinim duyarlar. Özellikle ilkokulların gereksinimi olan ekonomik kaynakların karşılanması büyük oranda Milli Eğitim Bakanlığı'nca sağlanmaktadır. Ayrıca hanehalkı ve hayırseverlerin de katkılarına olduğu bilinmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı, ilkokulların ağırlıklı olarak personel giderlerini karşılamakta, okullara kendi kullanımları için ayrı bir bütçe vermemektedir. Bunun yanı sıra sınırlı da olsa ilkokullarda öğrenci velilerinin okul aile birliğine yaptıkları bağışlar, okula katkı sağlamaktadır.

Okullar farklı ekonomik sorunlar yaşamaktadırlar. Hoşgörür ve Arslan (2014) tarafından yapılan araştırmada, okulların gereksinimlerini karşılamakta zorlandıkları, ekonomik sorunlarının çözümünde çaresiz kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Tosun ve Filiz (2017) tarafından yapılan araştırmada ise okulların ödenek sıkıntısı yaşadığı ve yaşanan bu ekonomik sorunların okulu olumsuz etkilediği belirlenmiştir. Yaşayan bir örgüt olan okulun gereksinimlerinin karşılanması için ivedi çözümlere gerek duyabileceği dikkate alındığında, okulların ekonomik sorunlarına kalıcı çözümler bulunmasına gereksinim duyulmaktadır. Özellikle ilkokullarda verilen eğitimin

21 dışallıkları değerlendirildiğinde öncelikli olarak kamu kaynaklarıyla ekonomik sorunların çözüme
 22 ulaştırılması beklenmektedir. Birçok ülkede özellikle ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde, eğitim
 23 maliyetlerinin önemli bir kısmı vergilendirme veya diğer hükümet gelirleriyle karşılanır ve
 24 öğrenciler ya düşük öğrenim ücreti öderler ya da ücretsiz eğitim alırlar (Woodhall, 1987).
 25 Okulların gereksinimlerinin devlet tarafından karşılanması okulların ekonomik sorunlarına kalıcı
 26 çözümler getirmektedir. Ancak okulların yaşadıkları ekonomik sorunların çözümünde kamu
 27 kaynaklarının yeterli olmaması ya da yeterince kaynak ayrılmaması nedeniyle okullar farklı kurum
 28 ve kuruluşlardan destek almaktadır.

29
 30 Okulların işbirliği kurabilecekleri ve eğitim hizmetlerinin sağlanması konusunda destek
 31 alabilecekleri kurumlar arasında yerel yönetimler de yer almaktadır. 1982 Anayasasında yerel
 32 yönetimler “il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş
 33 esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçile-
 34 rek oluşturulan kamu tüzel kişileridir”. Yerel yönetimler “İl Özel İdaresi”, “Belediye” ve
 35 “Köy”dür. Yerel yönetimlerin kamusal etkinliklerin gerçekleştirilmesinde her geçen gün daha fazla
 36 katkı sağlama sorumluluğu üstlendiği bilinmektedir. 5542 sayılı İl İdaresi Kanunu, 5302 sayılı İl
 37 Özel İdaresi Kanunu ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu kapsamında Milli Eğitim
 38 Bakanlığı'na bağlı okulların inşaat, bakım onarım gibi yatırım hizmetleri il özel idareleri tarafından
 39 gerçekleştirilirken, 6360 sayılı kanun ile büyükşehir statüsündeki illerde il özel idarelerinin
 40 kaldırılması ile bu illerde yatırım harcamaları valiliklerdeki Yatırım İzleme ve Koordinasyon Birimi
 41 Başkanlığı tarafından sürdürülmektedir. Bu kanunlarda okulların bazı gereksinimlerinin doğrudan
 42 yerel yönetimler tarafından karşılanacağı belirtilmiştir. Bu nedenle hukuksal düzenlemelerde
 43 okullara karşı sorumlulukları bulunan yerel yönetimlerin, okullara destek olmaları beklenmektedir.

44 Yerel yönetimlerin eğitim hizmetlerine yapacakları desteğin niteliği önemlidir. Yerel
 45 yönetimler tarafında yerel olanakların daha iyi kullanılmasıyla okulların ekonomik sorunlarını
 46 azaltılabilir, olan kaynaklar daha etkili ve doğru biçimde kullanılabilir ve eğitim hizmetlerinin
 47 sunulmasında halk katılımı ve katkısı artabilir (Arslan, 2013). Yerel yönetimler eğitime çeşitli
 48 kaynaklar (parasal ve parasal olmayan) ayrılabilir iken, uygulamada yerel yönetimlerin eğitime
 49 katkılarının okulun fiziki sorunlarının çözümü ile sınırlı kaldığı da bilinmektedir (Karadağ, 2013).
 50 Yerel yönetimler ve okulların işbirliğinin birçok farklı nedenden dolayı gelişmediği
 51 düşünülmektedir. Bu işbirliğinin artmasında gerek okul yöneticilerinin gerekse yerel yönetimlerin
 52 önemli adımlar atması gerekir. Akyıldız (2000) tarafından yapılan araştırmada da il belediye
 53 başkanlarının konu ile ilgili katkı sağlamaya istekli oldukları ve kendilerine yetki verilmesi
 54 durumunda Milli Eğitim Bakanlığı merkez örgütünün yükünü azaltmaya yardımcı olabilecekleri
 55 belirtilmiştir. Ancak bu işbirliğinin ve desteğin boyutlarının okulların görüşleri doğrultusunda
 56 şekillenmesi gerekir. Yerel yönetimlerin okullara sağlayacağı işbirliğinin desteğin özellikle okulların
 57 bölgesel özelliklerinden kaynaklanan sorunların çözümünde erken müdahale olanağı
 58 oluşturarak çözümü hızlandıracağı düşünülebilir. Yerel yönetim ve okul işbirliğini artırıcı
 59 çalışmalar bu açıdan önem taşımaktadır. Konu ile ilgili alanyazın tarandığında yerel yöneticilerin
 60 görüşleri, eğitim kurumları ve yerel yönetim işbirliği konusunda çalışmalara rastlansa da sürecin
 61 içerisinde olan okul müdürlerinin yerel yönetimlerle işbirliğine ilişkin görüşlerini değerlendiren
 62 bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu durum araştırmanın problemini oluşturmaktadır. Konu ile
 63 ilgili araştırmaların yapılmasına gerek okul müdürleri gerekse yerel yönetim yöneticilerinin okulun
 64 ekonomik sorunlarının çözümünde işbirliğinin artması için gerek duyulmaktadır.

65 Amaç

66 Bu araştırmada ilkökulların yerel yönetimlerle işbirliği içerisinde olmalarının okulun
 67 ekonomik sorunlarının çözümüne katkılarının olup olmadığı, katkıları oluyor ise ne tür
 68 katkılarının olduğunun çözümlenmesi amaçlanmıştır.

69
 70
 71

72

73

YÖNTEM

74

75

Bu başlık altında araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama aracı, verilerin analizi konuları yer almıştır.

77

78

Araştırmada Ankara il merkezinde bulunan ilkököl müdürleri ile görüşülmesi ve 6360 sayılı yasa ile Ankara İl Özel İdaresinin kaldırılmış olması nedeniyle araştırma kapsamında yerel yönetimler olarak belediyeler ifade edilmiştir.

80

81

Araştırmanın Modeli

82

83

Araştırmada tarama modelinde olup, verilerin toplanmasında nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme tekniği derinliğine bilgi elde edebilme ve soruların cevaplanma oranını yüksek tutabilmeyi sağladığı (Karasar, 2014) için seçilmiştir. Bu şekilde okulların yerel yönetimlerle işbirliğine ilişkin derinlemesine görüşmeler yapılmıştır.

85

86

87

Çalışma Grubu

88

89

Araştırmanın çalışma grubunun oluşturulmasında, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu araştırma probleminin ve araştırmanın merkezi olgusunun (fenomeninin) anlaşılmasına yönelik istekli olarak bilgiler verebilecek olan (Creswell, 2016) ilkököl müdürlerinden farklı özellikleri (görev yapılan bölgenin sosyoekonomik durumu ve cinsiyet) dikkate alınarak 20 ilkököl müdürü ile sınırlandırılmıştır. Çalışma grubunda yer alan ilkököl müdürlerinin 5'i kadın, 15'i erkektir. Araştırma, araştırmacının Ankara ilinde görev yapıyor olmasından dolayı Ankara ili ile sınırlandırılmıştır. Çalışma grubunda yer alan ilkököl müdürlerinin 2'si Etimesgut, 2'si Gölbaşı, 3'ü Mamak, 3'ü Altındağ, 3'ü Yenimahalle, 7'si ise Çankaya'da görev yapmaktadır.

97

98

Veri toplama aracı

99

100

Verilerin toplanması, araştırmacı tarafından oluşturulan "Yerel Yönetimler ile İşbirliği Konusunda İlkokul Müdürü Görüşme Formu" aracılığı ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracının hazırlanmasında öncelikle ilgili alanyazın taranmış, konu ile ilgili bir veri toplama aracı olmadığı belirlenmiştir. Bunun üzerine taslak bir form oluşturulmuş ve uzman görüşüne başvurulmuştur. Alan uzmanının görüşünün alınmasının ardından iki ilkököl müdürü ile pilot görüşme yapılarak görüşme formuna son şekli verilmiştir.

102

103

104

105

106

Verilerin Toplanması

107

108

Veriler 2017 yılının Eylül ayı içerisinde toplanmıştır. Veriler, alınan randevuyla ilkököl müdürleri ziyaret edilerek okullarında yapılan görüşmelerle elde edilmiştir.

109

110

Verilerin analizi

111

112

Görüşmeler sırasında tutulan ses kayıtları ve notlar görüşme sonrasında yazıya dökülmüştür. Verilerin kodlanmasında 15 erkek ilkököl müdürü 1'den 15'e kadar numaralandırılmıştır. 16-20 numaraları ise kadın ilkököl müdürlerinin için kodlanmasında kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde, ilkököl müdürlerinin yerel yönetimlerle işbirliğine ilişkin durumu açıklamak için betimsel, daha ayrıntılı bulguları elde etmek ve değerlendirmek için de içerik çözümlenmesi yapılmıştır.

116

117

118

BULGULAR VE YORUM

119

120

121

Bu araştırmanın amacı doğrultusunda ilkököl müdürlerine ilk olarak okullarında ekonomik sorun yaşayıp yaşamadıkları sorulmuştur. Görüşülen ilkököl müdürlerinin büyük çoğunluğu olan 18'i okullarında ekonomik sorun yaşadıklarını belirtirken, 2'si herhangi bir sorun yaşamadığını belirtmiştir. Okulunda sorun olmadığını belirtenler de dahil olmak üzere çalışma grubundaki tüm

122

123 ilkökul müdürleriyle görüşülmüş, görüşme formunda yer alan sorular yöneltilmiş ve verileri
 124 değerlendirilmiştir. Okulunda ekonomik sorun yaşamadığını belirten ilkökul müdürlerinin sorunları
 125 hangi işbirlikleri ile giderdiğinin paylaşılması da planlanmıştır.

126 Okullarında ekonomik sorunlar yaşadığını belirten ilkökul müdürlerine okullarında ne tür
 127 ekonomik sorunlar yaşadıkları sorulmuştur. Görüşülen ilkökul müdürlerinin neredeyse tümü (19)
 128 yardımcı personel konusunda sorun yaşadığını belirtmiştir. İlkokul müdürleri yardımcı personel
 129 sıkıntısının yanı sıra bakım onarım, malzeme sağlanması, etkinlik uygulamaları ve akademik
 130 etkinliklere katılım konusunda da sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. İlkokul müdürlerinin 18'i
 131 bakım onarım konusunda, 18'i malzeme sağlanması konusunda, 3'ü etkinlik uygulamaları
 132 konusunda ve 2'si ise akademik etkinliklere katılım konusunda ekonomik sorun yaşadığını
 133 belirtmiştir. Okullarında yaşanan ekonomik sorun türlerine ilişkin okul müdürlerinden birinin yanıtı
 134 şöyledir:

135

136 *“Fiziki olarak okula yapılması gerekenler ekonomik sorunların önemli bir bölümünü oluşturuyor.
 137 Örneğin çatı yapılması gerekiyor bu konuda desteğe ihtiyaç duyuluyor. Çatı oldukça önemli bir
 138 problem, büyük bir maliyet gerekiyor onun bakım onarımının yapılması için...” (Müdür 6, Erkek).*

139

140 Okulların birçok ekonomik gereksiniminin olduğu bilinmektedir. Araştırma kapsamında yer
 141 alan yardımcı personel, bakım onarım, malzeme sağlanması, etkinlik uygulamaları ve akademik
 142 etkinlikler okulun eğitim süreçleri ile doğrudan ilişkili gereksinimlerdir. Okulun yaşayan bir kurum
 143 olduğu düşünüldüğünde bu gereksinimlerin karşılanmasının sürekliliği de önem taşımaktadır. Ancak
 144 okulların personel giderlerinin dışında, temizlik giderleri, teknolojik cihazların bakımı ve onarımı gibi
 145 eğitim amaçlarını gerçekleştirmede kullanacakları giderleri bulunmasına karşın, bu giderlerin
 146 karşılanmasına ilişkin okullara herhangi bir ödenek gönderilmemektedir (Ebcim, 2016). Okullar,
 147 Milli Eğitim Bakanlığı tarafından İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine ayrılan ödenekler
 148 kapsamında gereksinimlerini karşılamaktadır. Ancak ilkökulların ayrı bütçeleri bulunmamaktadır.
 149 Bu durum okulların ekonomik sorun kaynaklarından birini oluşturmaktadır.

150 İlkokul müdürlerine yaşadıkları sorunların nedenlerinin ne olabileceği sorulduğunda ise
 151 tümü okullarının bir bütçeye sahip olmamasını ve kaynak sorununu okulda yaşanan ekonomik
 152 sorunların nedenleri arasında olduğunu belirtmiştir. Bunun dışında ilkökul müdürlerinin 17'si
 153 hukuksal düzenlemeleri, 8'i veli katılımını, 8'i kurum desteklerinin azlığını ekonomik sorunların
 154 nedeni olarak görmektedir. İlkokul müdürlerinden birinin yanıtı şu şöyledir:

155

156 *“Bizim tüm ekonomik sorunlarımız bazı ihtiyaçlarımız karşılayamamaktan. Kağıdımız biter, kapı
 157 yapılacak, bunlar hep nakit ihtiyacı gerektiriyor. Nakit ihtiyacı karşılayacak kaynağımız da
 158 olmadığı için ekonomide açıdan okulu zor duruma sokuyoruz.” (Müdür 3, Erkek).*

159

160 Kaynakların, öğrenciler için belirli ölçülerde (standartlarda) eğitim sağlamaya uygun
 161 olduğunda yeterliğinden söz edilebilir (Levačić, 2008). Okulun yeterli parasal kaynağa sahip
 162 olmaması okulun eğitim etkinliklerini sürdüremeyecek noktaya gelme olasılığı nedeniyle üzerinde
 163 durulması gereken önemli bir konudur. Günümüzde okulların ekonomik sorunlarını İl ve İlçe Milli
 164 Eğitim Müdürlüklerinin yanı sıra farklı kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içerisinde çözümlenmeye
 165 çalıştığı bilinmektedir. Araştırma kapsamında okul müdürlerine ekonomik sorunlarının çözümünde
 166 hangi kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yaptıkları sorusu sorulmuştur. İlkokul müdürlerinin tamamı
 167 ekonomik sorunların çözümü konusunda belediyeler ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri ile işbirliği
 168 yaptıklarını belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra ilkökul müdürlerinin 16'sı okul aile birliği, 11'i İl Milli
 169 Eğitim Müdürlüğü, 5'i hayırseverler, 3'ü vakıflar ile işbirliği yaptığını belirtmiştir. Okulun ekonomik
 170 sorunlarının çözümüne ilişkin işbirliği yapılan kurum ve kuruluşlara ilişkin bir ilkökul müdürünün
 171 yanıtı şöyledir:

172

173 “Belediyeye okulumuzun binasını boyattık bu sene. İç dış boya badana kısmını bu yaz onlar karşıladılar.
174 Bunun dışında bizim okul aile birliğimizin muazzam bir geliri var aslında biz oradan da
175 karşılayabiliyoruz sorunlarımızı. Bu gelir bize önemli bir kaynak oluyor...” (Müdür 16, Kadın).

176
177 Okul aile birliği gelirleri okulların ekonomik sorunlarının çözümünde 10 emli bir yer
178 oluşturmaktadır. Özdemir (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmada da okulların sosyo-ekonomik
179 düzeyi yükseldikçe okul aile birliklerinin elde ettiği gelir miktarının yükseldiği sonucuna ulaşılmıştır.
180 Sosyo ekonomik düzeyi düşük olan bölgelerdeki okullar için bu durum tam tersidir; gelir elde
181 edememe şeklindedir. Okulun birçok özelliği onun hangi konularda gereksinim duyabileceğine ya da
182 hangi kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapabileceğine ilişkin ipuçları vermektedir.

183 Araştırma kapsamında ilkökul müdürlerine işbirliği içerisinde oldukları kurumlarla hangi
184 ekonomik sorunların çözümünde işbirliği içerisinde oldukları sorulmuştur. Müdürlerin 19’u
185 yardımcı personel, 18’i bakım onarım ve 18’i malzeme sağlanması konusunda farklı kurum ve
186 kuruluşlarla işbirliği içerisinde olduklarını belirtmişlerdir. İlkokul müdürlerinden birinin yanıtı şu
187 şekildedir:

188
189 “Mesela belediyeden temizlik malzemesi istiyoruz. Gerçi bu da bir problem. Temizlik malzemesini
190 toplu olarak verdikleri için ve depo alanımız olmadıktan sorun oluyor...” (Müdür 8, Erkek).

191
192 Okul müdürleri yardımcı personel, bakım onarım ve malzeme sağlanması konularında
193 kurum ya da kuruluşlarla işbirliği yapmaktadır. Bu değişkenler aynı zamanda okulun ekonomik
194 olarak sorunları ile de örtüşmektedir. Okul müdürlerinin okul yönetiminde karşılaştıkları ekonomik
195 sorunlar, değerlendirildiğinde, yardımcı personelin olmayışı, temizlik, ısınma, araç gereç eksikliği,
196 okul aile birliği ve okul bütçelerinin yetersizliği konularında yoğunlaşmaktadır (Arslanargun ve
197 Bozkurt, 2012). Çalışma grubunda yer alan ilkökul müdürlerine okullarının ekonomik sorunlarının
198 çözümünde yerel yönetimler (belediyeler) ile işbirliği yapıp yapmadıkları sorulmuştur. İlkokul
199 müdürlerinin tümü ekonomik sorunlarının çözümünde yerel yönetimlerle işbirliği yapmaktadır.
200 Yerel yönetimler (belediyeler) ile ekonomik sorunların çözümünde hangi konularda işbirliği yapıldığı
201 sorulan ilkökul müdürlerinin 12’si bakım onarım, 12’si bahçe ve oyun alanlarının düzenlenmesi, 11’i
202 ise temizlik konusunda işbirliği içerisinde olduklarını belirtmişlerdir. Okul müdürlerinden birinin
203 soruya verdiği yanıt şöyledir:

204
205 “Okulumuzun bahçesini temizlettik. Bir de oyun alanındaki materyalleri bizim belediye getirdi.
206 Belediyemizin bize o konuda desteği oluyor, yıprananları yeniliyor ve oyun alanını güzelleştiriyor.”
207 (Müdür 19, Kadın).

208
209 İlkokul müdürlerine ekonomik kurum ve kuruluşlardan hangilerinin ekonomik sorunların
210 çözümüne katkı sağlaması gerektiği sorulmuştur. Çalışma grubundaki müdürlerin tamamı, İl ve İlçe
211 Milli Eğitim Müdürlüğü’nün ekonomik sorunların çözümüne katkı sağlaması gerektiğini
212 vurgulamaktadır. Okul müdürlerinin 13’ü ise ekonomik sorunların çözümünün Milli Eğitim
213 Bakanlığı tarafından yapılması gerektiğini belirtmektedir. İlkokul müdürlerinin 11’i ise veliler ile, 5’i
214 ise yerel yönetimler ile işbirliği yapılması gerektiğini belirtmektedir. İlkokul müdürlerinden birisinin
215 yanıtı şöyledir:

216
217 “...Bizim aslında beklentimiz daha çok bakanlıktan, il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinden. Bizler
218 kendimize ait bir bütçemiz olsa neden veliden ücret alalım ya da isteyelim. Bu tür şeylere gerek
219 kalmaz...” (Müdür 1, Erkek)

220
221 İlkokul müdürleri öncelikli olarak Milli Eğitim Bakanlığı ve Bakanlığa bağlı kurumlardan
222 destek beklemektedir. Bu kurumları kendi üst yönetimleri olduğundan, devlet okullarını bütün
223 olarak görmelerinden dolayı iç bir destek mekanizmasının olmasını tercih ettikleri görülmektedir.

224 İlkokul müdürlerine yerel yönetimlerden (belediyelerden) beklentilerinin neler olduğu
 225 sorulmuştur. Okul müdürlerinin 8'i bahçe ve oyun alanlarının düzenlenmesinde destek olunmasını,
 226 7'si okulun temizlik konularında, 5'i servis, 4'ü ise bakım onarım konularında destek olunmasına
 227 gerek duyduğunu belirtmektedir. İlkokul müdürlerinden birinin yanıt şu şekildedir:

228

229 *“Bizim en büyük problemimiz temizliktir. Okulun temizliğine belediyenin bir çözüm bulması*
 230 *olanaklı bence. Belirli saat ya da gün de çalışanlarından bazıları yönlendirse hem bize faydalı olur*
 231 *hem de onlar fazladan kişi çalıştırmazlar...” (Müdür 3, Erkek).*

232

233 İlkokul müdürlerinin yaşadıkları ekonomik sorunlar ile kurum ve kuruluşlardan
 234 beklentileri benzerdir. İlkokul müdürlerinin kurum ve kuruluşlardan işbirliğine yönelik
 235 beklentileri ekonomik sorunların giderilmesine yöneliktir.

236

237

SONUÇ VE ÖNERİLER

238

239 Araştırmanın sonucunda ilkökul müdürlerinin büyük bir çoğunluğunun okullarında
 240 ekonomik açıdan sorun yaşadığı ve yaşadıkları sorunların bakım onarım, yardımcı personel,
 241 malzeme sağlanması, etkinlik uygulamaları ve akademik etkinliklere katılım konularında olduğu
 242 belirlenmiştir. İlkokul müdürleri, okullarında yaşadıkları ekonomik sorunların nedenlerini okulun
 243 parasal kaynak sorununun oluşu, okulun bir bütçesinin olmayışı, hukuksal düzenlemeler, veli
 244 katılımı ve kurum desteklerinin azlığından kaynaklandığını düşünmektedirler.

245

246 İlkokul müdürleri, okullarının ekonomik sorunlarının çözümünde öncelikli olarak kendi üst
 247 yönetimi olarak gördükleri İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden destek beklemekte ve bu
 248 kurumlar ile işbirliği yapmaktadırlar. Öncelikli olarak bu kurumlardan destek beklenmesi, ilkökul
 249 müdürlerinin ekonomik sorunlarının çözümünde kamusal kaynakları kullanarak çözümü sağlama
 250 isteklerini ortaya koymaktadır. İlkokul müdürleri ekonomik sorunlarının çözümünde İl ve İlçe Milli
 251 Eğitim Müdürlüklerinin yanı sıra yerel yönetimler (belediye), okul aile birliği, bazı vakıflar ve
 252 hayırseverler ile işbirliği yapmaktadır. Kurumlar ile yapılan bu işbirliği daha çok malzeme
 253 sağlanması, yardımcı personel ve bakım onarım konularındadır. Okul müdürlerinin tümü yerel
 254 yönetimlerle (belediyelerle) işbirliği yapmaktadır. Yerel yönetimler ile işbirliği bahçe ve oyun alanları,
 255 temizlik ve bakım onarım konularındadır. Okul müdürleri yerel yönetimlerin daha fazla destek
 256 sağlamasına gereksinim duyduklarını belirtmişlerdir.

257

258 Araştırmanın sonucunda ilkökulların yerel yönetimler ile işbirliği içerisinde olduğu ancak bu
 259 işbirliğinin okulun ekonomik sorunlarını çözmeye tam olarak yardımcı olmadığı sonucuna
 260 ulaşılmıştır. Ayrıca ilkökulların işbirliği yaptığı gerek yerel yönetimler (belediyeler) gerekse diğer
 261 kurumlar okullara yalnızca belirli gider kalemlerinde destek olabilmektedir. Bu durum ise yalnızca
 262 sınırlı sorunun çözümüne destek olamakta ya da hiç olamamaktadır. Bu kapsamda okulların
 263 ekonomik sorunlarının çözümünde öncelikli olarak İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri ile işbirliğini
 264 artırıcı düzenlemelerin yapılması, okullara bir bütçe verilmesi, okulların yerel yönetimler ile işbirliğini
 265 artırıcı yasal düzenlemeler yapılması önerilebilir.

266

267

268

KAYNAKLAR

269

270 Arslan, Y. (2013). Yerel yönetimler ve eğitim hizmetleri ilişkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
 İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

271

272 Aslanargun, E., ve Bozkurt, S. (2012). Okul müdürlerinin okul yönetiminde karşılaştığı sorunlar.
 273 *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 11(2), 349-368.

- 271 Akyıldız, S. (2000). Eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde belediye yönetimlerine yetki verilmesi
272 konusunda il belediye başkanlarının görüşleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara
273 Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- 274 Creswell, J. (2016). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Çev. Mesut Bütün ve Selçuk Beşir Demir, Ankara.
275 Siyasal Kitabevi.
- 276 Çam Tosun, F. ve Filiz, T. (2017). Müdür yetkili sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları ekonomik ve
277 okul işletmesiyle ilgili sorunlar, *Elementary Education Online*, 16(3): 978-991.
- 278 Ebcim, G. (2016). Ortaokullarda temizlik ihtiyaçlarının karşılanma düzeyi, Pamukkale Üniversitesi
279 Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Denizli.
- 280 Hoşgörür V. ve Arslan İ. (2014). Okul örgütünün finansal kaynaklarının yönetimi sorunu (Yatağan
281 İlçesi Örneği), *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4 (1), 91-102.
- 282 Karadağ, İ. (2013). Eğitimde yerel yönetimlerin yeri ve katkısı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi,
283 İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- 284 Karasar, N. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, 26. Basım, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.
- 285 Levačić, R. (2008). Financing schools: Evolving patterns of autonomy and control. *Educational
286 Management Administration and Leadership*, 36(2), 221-234.
- 287 Özdemir, N. (2011). İlköğretim finansmanında bir araç: Okul-aile birliği bütçe analizi (Ankara ili
288 örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler
289 Enstitüsü, Ankara.
- 290 Özer, Y , Demirtaş, D ve Ateş, Ö . (2015). Okulların mali durumlarına ve bütçe yönetiminde
291 yaşanan sorunlara ilişkin müdür görüşleri/School principals' views on the financial
292 conditions of schools and the budget problems. *e-International Journal of Educational Research*,
293 6 (1), 17-39. DOI: 10.19160/e-ijer.17651.
- 294 Woodhall, M. (1987). Eğitim Ekonomisi: Toplu Bir Bakış, *Eğitim Ekonomisi Seçilmiş Yazılar*, (çev.
295 Yüksel Kavak, Berrin Burgaz) Pegem Yayınları (1994) No:14, Ankara.

296

297 **Entended English Abstract**

298 Schools need different economic resources to sustain their educational activities. Meeting
299 economic resources, which is the need of primary schools in particular, is provided largely by the
300 Ministry of National Education. It is also known that households and philanthropists also make a
301 contribution. The Ministry of National Education mainly covers the personnel expenses of the
302 primary schools, does not allocate a separate budget to them for their own use. In addition, the
303 donations made by the student parents to parent-teacher association, albeit limited, constitute
304 economic resources of the school. The studies conducted show that schools face with many
305 economic problems (Hoşgörür and Arslan, 2014; Özer et al., 2015; Tosun and Filiz, 2017).
306 Considering that schools, which are a living organization, may need urgent solutions to meet their
307 needs; it is thought that cooperating with institutions that will provide contribution to the
308 solution of economic problems of schools will help the school life.

309 Local administrations are among the institutions which the schools can cooperate with,
310 and from which they can get support for providing their educational services. It is known that

311 local administrations take responsibility for providing more contribution with each passing day.
 312 While the investment services such as construction, maintenance and repair of the schools
 313 affiliated to the Ministry of National Education are carried out by provincial special
 314 administrations within the scope of the Provincial Administration Law no. 5542, Provincial
 315 Special Administration Law no. 5302, and Primary Education and Training Law no. 222; with the
 316 removal of the provincial special administrations in the provinces in metropolitan status,
 317 investment expenditures in these provinces are maintained by the Directorate of Investment
 318 Monitoring and Coordination Unit in governorships. In these laws, it is stated that some
 319 requirements of the schools will be met directly by local administrations. Local administrations
 320 with responsibilities to the educational institutions in legal arrangements are expected to support
 321 the schools. However, it is thought that the cooperation among the institutions has not improved
 322 due to many different reasons today. Both the school administrators and the local administrations
 323 must take important steps in increasing this cooperation. In the study conducted by Akyıldız
 324 (2000), it is stated that the provincial mayors are willing to make a contribution to the subject and
 325 that they can help reduce the burden of the Ministry of National Education central organization
 326 if they are empowered.

327 Conducting studies on the subject is necessary to increase the cooperation of both the
 328 school principals and the local government administrators. In this research, it is aimed to find out
 329 whether being in cooperation with local administrations of the primary schools affects the
 330 solution of economic problems of the school, and if so, what kind of contribution it has.

331 The qualitative survey design/model was used in the research, and the research is in
 332 accordance with the phenomenological design in the qualitative research designs. Interview
 333 technique was used in the collection of data. The interview technique was chosen because that it
 334 provides to get depth information and to keep the answer rate of questions high (Karasar, 2014).
 335 The study group subject to the research is determined as the primary school principals who can
 336 give information in a willing manner to understand the study problem and the central
 337 phenomenon of the study (Creswell, 2016). The study group was limited to 20 primary school
 338 principals, considering their different characteristics. 5 of the primary school principals in the
 339 study group were female, and 15 were male. The research was limited to Ankara province, since
 340 the researcher is in Ankara. 2 of the primary school principals in the study group are in
 341 Etimesgut, 2 in Gölbaşı, 3 in Mamak, 3 in Altındağ, 3 in Yenimahalle, and 7 in Çankaya. The
 342 collection of data was carried out through a semi-structured interview form created by the
 343 researcher. Descriptive analysis and content analysis were performed in the analysis of data.

344 As a result of the research, 18 of the primary school principals interviewed with stated
 345 that they had problems economically in their schools. While the school principals stated that the
 346 problems they have in their schools are on the subjects of maintenance and repair, auxiliary
 347 personnel, material supply, activity practices, and academic activities; they pointed out that the
 348 causes of these problems were due to resource problem of the school, lack of a school budget,
 349 legal regulations, and lack of the parent participation and the institutional support.

350 When the findings obtained from the research are examined, it is seen that the schools
 351 cooperate with the provincial directorate of national education, the district directorate of national
 352 education, the local administrations, the parent-teacher association, some foundations and
 353 philanthropists in solving their economic problems. This cooperation with the institutions is
 354 mostly on the subjects of material supply, auxiliary personnel, and maintenance and repair. All of
 355 the school principals interviewed within the scope of the research stated that they cooperate with
 356 the local administrations. The school principals stated that they cooperate with local
 357 administrations on garden and playgrounds, cleaning, and maintenance and repair, and they
 358 demanded the increase of this support. They stated that in particular they need local
 359 administrations to provide more support for transportation.

360 As a result of the research, it is concluded that the primary schools are in cooperation
 361 with the local administrations; however this cooperation is not completely helpful in solving

362 economic problems of the school. In addition, either local administrations or other institutions
363 that the schools cooperate with can only support the schools in certain expenditure items. This
364 situation can only help to solve the limited problem, or not at all. In this context, it may be
365 suggested to make legal regulations for the schools to increase their cooperation with local
366 administrations and to allocate a separate budget for the schools to solve their own economic
367 problems.

368

369

7%

SIMILARITY INDEX

PRIMARY SOURCES

1	www.ices-uebk.org Internet	43 words — 1%
2	ekutup.dpt.gov.tr Internet	30 words — 1%
3	www.turkiyeegitim.com Internet	27 words — 1%
4	docplayer.biz.tr Internet	26 words — 1%
5	www.j-humansciences.com Internet	22 words — 1%
6	www.girep.org Internet	12 words — < 1%
7	KURT, Türker. "Eğitim Yönetiminde Yerelleşme Eğilimi", Gazi Üniversitesi, 2006. Publications	11 words — < 1%
8	KILIÇ, Abdurrahman and AKTAN, Osman. "Okullarda Eğitim Okullarında; Eğitim Okullarında Tavsiye Edilen 100 Temel Eserde Vurgulanan Değerler", İlköğretim Online, 2015. Publications	11 words — < 1%
9	odevturk.com Internet	11 words — < 1%
10	www.researchgate.net Internet	9 words — < 1%

---

11 ejercongress.org 9 words — < 1%
Internet

12 ASLANARGUN, Engin and BOZKURT, Sinan. "Okul müdürlerinin okul yönetiminde karşılaştığı sorunlar", TUBITAK, 2012. 8 words — < 1%
Publications

13 www.bibliotecadigital.unicamp.br 8 words — < 1%
Internet

EXCLUDE QUOTES OFF

EXCLUDE MATCHES OFF

EXCLUDE BIBLIOGRAPHY ON